

Posudek bakalářské práce Matyáše Adama: Vliv fyzickogeografických podmínek prostředí na změnu diverzity a abundance vodních druhů ptáků

Posudek oponenta:

Předkládaná práce Matyáše Adama na 56 stranách představuje vliv fyzickogeografických podmínek prostředí na změnu diverzity a abundance vodních druhů ptáků. Práce je svým zaměřením interdisciplinární a autor v ní zúročil jak znalosti a dovednosti získané studiem geografie, tak poznatků z ornitologie. Práce má jasnou strukturu a je logicky uspořádána do 6 kapitol. Úctyhodný je seznam prostudované a citované literatury, který čítá 132 titulů. Takovýto rozsah je pro bakalářskou práci bezesporu nadstandardní.

Hlavním cílem práce je definovat pomocí dostupné literatury charakter vlivu jednotlivých faktorů prostředí na vybranou taxonomickou skupinu organismů a zjistit, které z faktorů mohou být těmi nejvýznamnějšími, ovlivňujícími diverzitu a početnost zvolené skupiny druhů. Jako hodnocená skupina organismů byly vybráni ptáci, pro které existují dlouhodobá pravidelná sčítání a poskytují tak optimální zdroj dat vhodný pro testování zvolených hypotéz. Dále bylo cílem připravit databázi integrující informace o diverzitě a početnosti vodních ptáků a fyzickogeografických faktorech sčítacích lokalit. Tato databáze bude využita v rámci řešení grantového projektu na Katedře zoologie PŘF UK.

V úvodní části se autor stručně věnuje vlivu přírodních podmínek na biodiverzitu z obecného pohledu. Více prostoru je věnováno vlivu přírodních podmínek na ptačí druhy v následující kapitole. V této souvislosti je ale zarážející ojedinělá informace na straně 23/24, kde se ve vlivech klimatu na rozšíření ptáků objevuje informace o motýlech Pyrenejského poloostrova.

Rešeršní část práce pokládám za velmi zdařilou a vzhledem k množství citované literatury za nadstandardní. Nicméně mohl zde být, podle mého názoru, věnován větší prostor rešerši domácích poznatků a to nejen o vlivu přírodních podmínek na vybranou skupinu organismů, ale především rešerši o změnách klimatu a změnách ve využívání krajiny za období, pro která jsou k dispozici data o sčítání ptáků. Tyto faktory byly na základě rešerše zahraniční literatury vybrány jako nejvýznamnější. Došlo tedy v České republice ke změně klimatu ve zvoleném období? Projevují se na našem území posuny areálů vybraných druhů vlivem změny klimatu?

K formální stránce předkládané práce bych pouze poznamenal, že informace o dostupných datech by měly být uvedeny v rešerši a nikoliv v kapitole 3. Materiál a metody. Dále by bylo podle mého názoru vhodné data o počtu druhů v přílohách zaokrouhlovat na celá čísla.

Kapitoly věnující se zpracování vstupních dat, přípravě databáze, vlastní výsledky a diskuse, jsou na rozdíl od rešerše zpracovány dosti stručně. Hodnocení změn krajinného pokryvu na základě dat CORINE Land Cover se omezuje jen na konstatování, na kolika lokalitách došlo k nárůstu či poklesu některých tříd krajinného pokryvu, ale v textu či přílohách chybí alespoň základní tabelární výstupy ukazující tyto změny. Uvedeny jsou pouze ukázky tabulek (viz. tab 3.3, příloha 7) a 3 grafy jedné z lokalit. Rovněž není dostatečně zdůvodněn výběr indikátorů krajinné struktury, které byly počítány v připravované databázi. Ukázky mapových výstupů se také nevztahují k v textu popisovaným lokalitám, například popisovaný úsek Vltavy mezi Davlí a Zbraslaví, kde jsou uváděny největší změny struktury krajiny, mohl být v podobě mapového výstupu ukazujícího změnu za sledované období uveden v práci .

Velmi stručná je rovněž kapitola diskuse, kde vlastní výsledky v podstatě vůbec nejsou diskutovány s literaturou i přesto, že na téma hodnocení změn krajinného pokryvu s využitím dat CORINE Land Cover byla vypracována celá řada prací.

Předkládaná práce Matyáše Adama je svým zaměřením na katedře KFGG výjimečná. Rešeršní část je zpracována velmi kvalitně. Autorovi se rovněž podařilo využít geografických dovedností a připravit rozsáhlou databázi integrující biologickou databázi ze sčítání ptáků s vybranými fyzickogeografickými daty. Autor tak významně přispěl

k řešení grantového projektu na Katedře zoologie PŘF UK. Práci i přes některé uvedené nedostatky velmi oceňuji, doporučuji ji přijmout k obhajobě a navrhuji její hodnocení velmi dobře-výborně podle průběhu obhajoby.

V Praze 12.6.2010

RNDr. Tomáš Chuman, Ph.D.